

31998F0699

L 333/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

9.12.1998

ÜHISMEEDE,

3. detsember 1998,

mille nõukogu on vastu võtnud Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel ja mis käsitleb rahapesu ning kuriteovahendite ja kuritegelikul teel saadud tulu kindlakstegemist, uurimist, blokeerimist, arestimist ja konfiskeerimist

(98/699/JSK)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli K.3 lõike 2 punkti b,

võttes arvesse Ühendkuningriigi algatust,

võttes arvesse 16. ja 17. juunil 1997. aastal Amsterdamis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu poolt heakskiidetud organiseeritud kuritegevust käsitleva kõrgetasemelise töörühma tegevuskava, eriti kuritegelikul teel saadud tulu uurimise ja arestimise parandamist käsitlevat soovitus 26(b),

olles läbi vaadanud Euroopa Parlamendi seisukohad pärast Euroopa Liidu lepingu artikli K.6 kohast eesistujariigi korraldatud nõupidamist,

võttes arvesse 5. detsembri 1997. aasta ühismeedet siseriiklikul tasemel organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse rahvusvaheliste kohustuste kohaldamise ja rakendamise hindamismehhanismi kehtestamise kohta ⁽¹⁾ ja 19. märtsi 1998. aasta ühismeedet organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise eest vastutavate isikute vahetuse, koolituse ja koostöö programmi (Falcone-programm) algatamise kohta ⁽²⁾,

arvestades liikmesriikide kohustusi seoses kuritegelikul teel saadud tulu rahapesu, uurimist, arestimist ja konfiskeerimist käsitleva 1990. aasta Euroopa Nõukogu rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise konventsiooni põhimõtetega,

võttes arvesse kavandatavat ühismeedet, millega tunnistatakse kuriteoks Euroopa Liidu liikmesriikides tegutsevas kuritegelikus organisatsioonis osalemine, eriti kõnealuse ühismeetmega hõlmatud õigusrikkumised,

arvestades nõukogu 10. juuni 1991. aasta direktiivi 91/308/EMÜ rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta ⁽³⁾ ja rahaasutustes toimuvat rahapesuvastaseks töökoonnaks

(FATF) 1996. aastal sõnastatud 40 soovitus rahapesuga võitlemiseks, eriti soovitus 4,

võttes arvesse 17. detsembri 1996. aasta ühismeedet, mis käsitleb Euroopa Liidu liikmesriikide õigusaktide ja tavade ühtlustamist narkomaania vastu võitlemiseks ning ebaseadusliku uimastiäri vältimiseks ja selle vastu võitlemiseks, ⁽⁴⁾

olles teadlikud ühisest eesmärgist parandada õiguskaitseasutuste vahelist koostööd,

meelde tuletades nõukogu 29. juuni 1998. aasta ühismeedet Euroopa kohtute võrgu loomise kohta, ⁽⁵⁾

arvestades, et liikmesriikidevahelise tõhusama koostööga kuritegelikul teel saadud varade kindlakstegemisel, uurimisel, blokeerimisel või arestimisel ja konfiskeerimisel parandatakse võimalusi kuritegevuse takistamiseks organiseeritud kuritegevuse valdkonnas;

arvestades, et kooskõlastatud tavad tõhustavad Euroopa tasemel koostööd ebaseaduslike varade kindlakstegemisel, uurimisel, blokeerimisel või arestimisel ja konfiskeerimisel;

arvestades, et eespool nimetatud organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise tegevusplaani soovitus nr 16 rõhutas vajadust kiirendada õiguslast koostööd organiseeritud kuritegevusega seotud asjus, lühendades märkimisväärselt taotluste edasiandmise ja neile vastamise kiirust,

arvestades, et liikmesriigid peavad kinni 1959. aasta kriminaalajades vastastikuse abistamise Euroopa konventsioonist;

silmas pidades 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastast Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni ÜRO 1998. aasta peassamblee narkootilisi aineid käsitletud eristungit;

⁽¹⁾ EÜT L 344, 15.12.1997, lk 7.

⁽²⁾ EÜT L 99, 31.3.1998, lk 8.

⁽³⁾ EÜT L 166, 28.6.1991, lk 77.

⁽⁴⁾ EÜT L 342, 31.12.1996, lk 6.

⁽⁵⁾ EÜT L 191, 7.7.1998, lk 4.

tunnustades 1996. aastal peetud varade konfiskeerimist käsitlenud Dublini seminari saavutusi tõhusa koostöö takistuste selgitamisel;

arvestades, et käesolevas ühismeetmes sätestatud koostöövormid ei piira kahe- või mitmepoolse koostöö teisi vorme,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ÜHISMEETME:

Artikkel 1

1. Organiseeritud kuritegevuse vastase meetme tõhustamiseks tagavad liikmesriigid, et 1990. aasta Euroopa Nõukogu rahapesu ning kriminaaltulu uurimise, arestimise ja konfiskeerimise konventsiooni (edaspidi "1990. aasta konventsioon") järgmiste artiklite puhul ei tehta ega kinnitata reservatsioone:

- a) artikkel 2: kuivõrd õigusrikkumise eest määratava karistuse ülemmäär on üle ühe aasta kestev vabadusekaotus või vabadust piirav julgeolekumeede;
- b) artikkel 6: kuivõrd tegemist on raskete õigusrikkumistega. Niisugusteks õigusrikkumisteks loetakse õigusrikkumised, mille puhul määratava karistuse ülemmäär peaks igal juhul olema üle aasta kestev vabadusekaotus või vabadust piirav julgeolekumeede, või riikides, mille õigussüsteemis on kehtestatud karistuse alammäär, õigusrikkumised, mille puhul määratav karistus on vähemalt kuus kuud kestev vabadusekaotus või vabadust piirav julgeolekumeede.

Punkt a ei mõjuta maksustamist käsitlevate õigusaktide alusel karistatava kuritegevuse teel saadud tulu konfiskeerimise suhtes tehtud reservatsioone.

2. Iga liikmesriik tagab, et tema õigusaktid ja kuritegelikul teel saadud tulu konfiskeerimise kord võimaldavad ka niisuguse tulu väärtusele vastava väärtusega omandi konfiskeerimist nii üksnes siseriiklike menetluste kui ka menetluste puhul, mis on algatatud teise liikmesriigi taotlusel, sealhulgas taotlused välisriigi konfiskeerimisotsuse täitmiseks. Liikmesriigid võivad siiski välistada konfiskeerimise omandi puhul, mille väärtus vastab kuritegelikult saadud tulu väärtusele vähemtähtsate juhtumite korral. Sõnadel "omand", "tulu" ja "konfiskeerimine" on sama tähendus nagu 1990. aasta konventsiooni artiklis 1.

3. Iga liikmesriik tagab, et tema õigusaktid ja menetlused võimaldavad teise liikmesriigi taotlusel lubada kahtlustatava kuritegelikul teel saadud tulu kindlakstegetmist ja uurimist, kui on põhjendatult alust kahtlustada, et kuritegu on toime pandud.

Niisugused õigusaktid ja menetlused võimaldavad õigusabi andmist uurimise algjärgus ja sel eesmärgil püüavad liikmesriigid 1990. aasta konventsiooni artikli 18 lõigete 2 ja 3 põhjal piirata valikuliste keeldumisaluste kasutamist teiste liikmesriikide suhtes.

Artikkel 2

1. Euroopa kohtute võrgu tegevuse raames valmistab iga liikmesriik ette kasutajasõbraliku teatmiku teabega selle kohta, kust nõu saada, ja milles näidatakse, missugust abi teatmikust võib olla kuriteovahendite ja kuritegelikul teel saadud tulu kindlakstegetmisel, uurimisel, blokeerimisel või arestimisel ja konfiskeerimisel. Teatmik sisaldab ka kõiki niisuguse abi olulisi piiranguid ja teavet, mida abi taotlejad riigid peaksid andma.

2. Lõikes 1 nimetatud teatmikud saadetakse Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadile, kus need tõlgitakse Euroopa Ühenduse asutuste ametlikesse keeltesse. Peasekretariaat jaotab teatmikud liikmesriikidele, Euroopa kohtute võrgule ja Europolile.

3. Iga liikmesriik tagab lõikes 1 nimetatud teatmiku ajakohastamise ning kõigi muudatuste edastamise nõukogu peasekretariaadile tõlkimiseks ja jaotamiseks vastavalt lõikele 2.

Artikkel 3

Liikmesriigid annavad teiste liikmesriikide kõikidele abitaotlustele, mis on seotud varade kindlakstegetmise, uurimise, blokeerimise või arestimise ja konfiskeerimisega, samasuguse eeliseisundi nagu loetletud meetmetele antakse siseriiklike menetluste puhul.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid ergutavad liikmesriikide uurijate, kohtu-uurija ja prokuröride vahelisi otsesidemeid, kasutades asjakohast koostööd ja tagades sellega, et abitaotluste esitamine ametlikke kanaleid pidi pole tarbetu. Kui ametlik abitaotlus on vajalik, tagab liikmesriik, et see on nõuetekohaselt vormistatud ja vastab kõigile selle liikmesriigi nõuetele, kellele abitaotlus esitatakse.

2. Kui abitaotlust ei ole võimalik esitada viisil, mida abi taotleja riik eeldab, püüab abitaotlust vastu võttev riik pärast abi taotleja riigiga konsulteerimist mingil teisel viisil taotluse rahuldada, täielikult järgides siseriiklike õigusakte ja rahvusvahelisi kohustusi.

3. Liikmesriigid esitavad abitaotlused niipea, kui vajamineva abi täpne laad on kindlaks tehtud, ja kui abitaotluse juurde on märgitud "kiireloomuline" või tähtaeg, selgitavad kiireloomulisuse või tähtaja määramise põhjused.

Artikkel 5

1. Kui see ei ole vastuolus nende õigusega, võtavad liikmesriigid kõik vajalikud abinõud varade hävimise võimaluse vähendamiseks. Niisuguste abinõude hulka kuuluvad meetmed, mis võivad olla vajalikud tagamaks, et teise liikmesriigi abitaotluses osutatud varad võidakse viivitamata blokeerida või arestida, nii et hilisem konfiskeerimistaotluse täitmine ei ole ohustatud.

2. Kui liikmesriigi mingis piirkonnas tekib õigusabitaotluse täitmise käigus vajadus edasiste järelepärimiste tegemiseks selle liikmesriigi mõnes teises piirkonnas, võtab liikmesriik siis, kui see ei ole vastuolus tema õigusaktidega, kõik võimalikud abinõud vajaliku abi võimaldamiseks ilma uut abitaotlust esitamata.

3. Kui abitaotluse täitmine tekitab vajadust asjaomasel küsimuses edasiste järelepärimiste järele ja kui abi taotleja riik esitab täiendava abitaotluse, võtab abitaotluse saanud riik siis, kui see ei ole vastuolus tema õigusaktidega, kõik võimalikud abinõud niisuguse täiendava abitaotluse rahuldamise kiirendamiseks.

Artikkel 6

1. Liikmesriigid tagavad, et on olemas kord, mis tutvustab kohtunikele ja prokuröridele kuriteovahendite ja kuritegelikult teel saadud tulu kindlakstegemise, uurimise, blokeerimise või arestimise ja konfiskeerimise rahvusvahelise koostöö parimaid tavasid.

2. Liikmesriigid tagavad, et asjakohane, parimatel tavadel põhinev koolitus nähakse ette kõigile uurijatele, kohtu-uurijatele, prokuröridele ja teistele ametnikele, kes on seotud varade kindlakstegemise, uurimise, blokeerimise või arestimise ja konfiskeerimise rahvusvahelise koostööga.

3. Vajaduse korral korraldavad eesistujariik ja asjast huvitatud liikmesriigid vastavalt asjaoludele koostöös Euroopa kohtute võrgu ja Europoliga liikmesriikide ametnikele ja teistele kõnealuses valdkonnas tegutsevatele isikutele seminare eesmärgiga edendada ja arendada parimaid tavasid ning ergutada menetluste kooskõlastamist.

Artikkel 7

Nõukogu vaatab enne 2000. aasta lõpu käesoleva ühismeetme uuesti läbi, pidades silmas tulemusi, mis on saadud 5. detsembril 1997. aastal võetud ühismeetmega siseriiklikul tasemel organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse rahvusvaheliste kohustuste kohaldamise ja rakendamise hindamismehhanismi kehtestamise kohta.

Artikkel 8

1. Lõike 2 alusel võtavad liikmesriigid kõik vajalikud meetmed käesoleva ühismeetme rakendamiseks niipea, kui see jõustub, tagades ühismeetme sisu teatavakstegemise oma vastavatele riigiasutustele ja kohalikele asutustele.

2. Liikmesriigid esitavad artikli 1 rakendamise asjakohased ettepanekud kolme aasta jooksul alates käesoleva ühismeetme jõustumisest pädevatele asutustele läbivaatamiseks nende vastuvõtmise eesmärgil.

Artikkel 9

Käesolev ühismeede avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas* ja see jõustub selle avaldamise päeval.

Brüssel, 3. detsember 1998

Nõukogu nimel

eesistuja

K. SCHLÖGL